

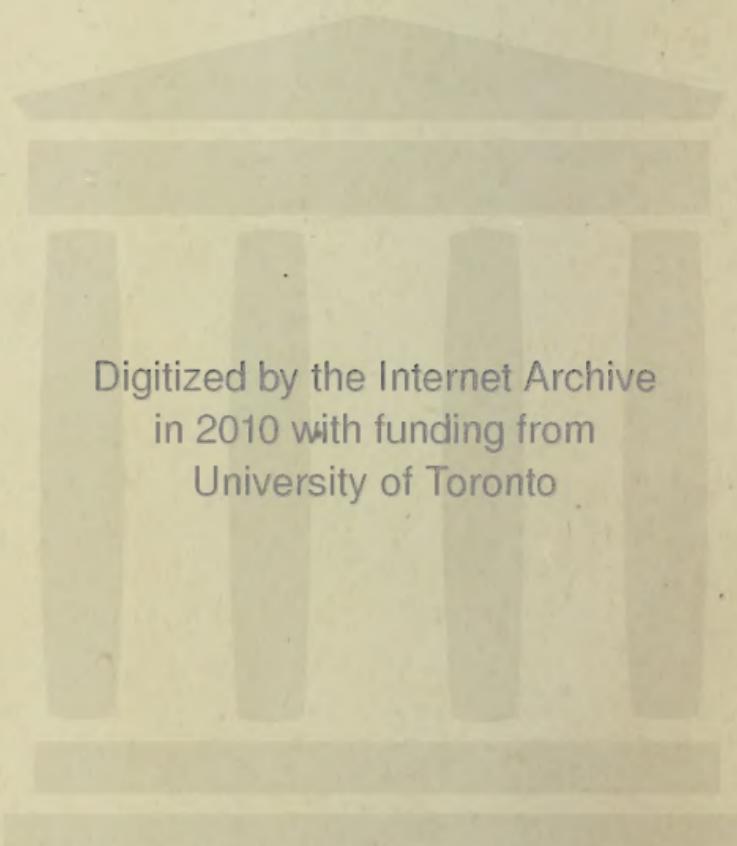
3 1761 07830199 1

BX
1756
L23
S43
1911

From the Library
of
PÁDRAIG Ó BROIN

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

Seánmóin ar Pádraig.

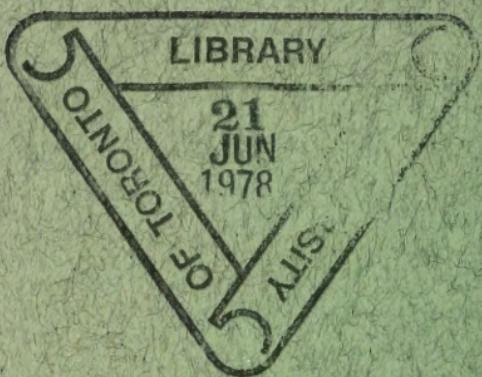
"Láimbeartag" do scriobh.

Printinn a luád.

baile áca cliać:
Oifig "an Timtíre."

—
1911.

PERMISSU SUPERIORUM.

BX
1756

L23543

1917

Seánmóin

Seánmóin ar phádrais.

AS A DTORTAIS ÍS EADH AITNEOCAILÍ SIBH
1AD.

A Phobail Tír,

Ní fuil aoinní i fórmó torthéann i bperíom ar aighe an duine ná maectnáim do théanamh ar mór-ghníomháilí a fionnraí. Aoinne agair a bfuil a bheag nó a mór d'eolur aighe ar feanáir na h-Éireann tá a fhios aighe guribh é nór na dtaoifreacáid a bhí 'na gceann ar na treabharáil feanáilte do bheit acu. Do bhí rí ceangailte ar an feanáilte gáé feanáir dárthain leis an dtreabharáil agus le fionnraí an taoifreac do bheit de glan-meabhair aighe. Annpoidh i dtreaghlach an phíos nuair bhoíodh a ráit iste ag ólta ag an gcuimdeacáit do h-iarrhaí an ní ar an feanáilte fheal de'ir na fean-fhéalaití do chadairt doibh, agus mar bhoíodh ríte bá innpriant doibh cionnuí fear a fionnraí fóid an éadaí ar ron a gcuimdeacáit i n-aigairí a náimhde, do chasadh Luisne 'na Leicenibh ag an gcuimdeacáit, agus mar bhoíodh a fúilíbh acu, agus do bhoíodh a láimh ag láimhreáil doibh a gcuimdeacáit le neart mórfáila agus díomairí ag tánuigheácta.

Bá mairt do thein na feanáilte agus na fean-fhéalaita ron d'innpriant. Ríte gníomháilí gairge nó uairleasácta thein ar fionnraí rómáinn, ramhluisimíone go bfuil ríte de bhuailgear oírlainn féin aitriúr do théanamh oírla.

Mura n-deinimisid amhlaid, cítear túninn go réanamhuisi
ar cuma éigín ár tuinntír fén, go mbeilimisid náire
dóibh, go dtairbhéadainmisid Suír meastá an t-úcteas a
tugannas linn.

Af ro tuisimisid náidéas-tádorídeamh ná ríadaíar-
easct Suán láir aict Suír obair an-tairbhéas an-ádháras
ar fad, na h-Éireannais Suac Lá Féile Pádrais beit as
maistreamh ag tathairt go maorídeas ar a feabhus do bhe-
rean-eaglaír na h-Éireann agus a óilre claois rí i
Seomhairle leir an gceideamh, agus ghníomharthaibh móra
ag eadctriais éagramblaíca Pádrais a cuij ar bun i.

Ir' mó cuma' na bhfeadhfainn a cuij' na luighe oppraitib
Suír ceart an chraobh do tathairt do Pádrais ar naomhacht
agus comhaict agus bhuil cumar agus bráidam éar an beart-
aibh aige, ra plaitearaibh. Ó'fheadhfainn teast i gceas
i uchoras an ríeal agus cuirri a bheatas do innriunt daoirb
túis ríor. Nil aon tréas aict a bhuil de ríealtaib
bhealga agus ó'eadctriais éagramblaíca agus de moilbhuilteib
iongantacaí mar gheall air. Ó'fheadhfainn cúnntas do
tathairt daoirb air cionnuig mar bhealga agus a óise
i uctis a stear tall i n-Albain, agus doinní air a
focraict aige, agus fáit de piacmuri an traoisail aige;
cionnuig do cuij Árdo-Ri na h-Éireann níall naor-
ngiallaícaí ríuasg formáras anonn ag creacan na h-Alban
ag cionnuig fuaidhí an ríuasg ríon Pádrais agus tuisceadar leí
mar cime go h-Éirinn é; cionnuig do éait rí a lán
bliadán' na tréadairde air Suíb Mír tuisceadair i n-Ántrom;
cionnuig air teast rílán do o n-a bhraistíanaí Suír cuij rí
faoi i n-a baile úcteas; cionnuig, oíche é i n-a
éadraibh, tuis Díla airlinn do go bhfeacair rí mar bheatas
feadair ag teast cuige agus tuisceadair i n-a lám aige, agus le linn na
tuisceadair rí i n-a lám aige, agus tuisceadair i n-a lám
na h-Éireann agus tuisceadair i n-a lám aige, agus tuisceadair i n-a lám aige,

AS PIÁD “Iarrhaímito opt a ógánaig naomhá teast é tar
n-air cùsgainn i riúbal aipir i n-ári mears,” cionnuig náir
bheas leir an glaothach ron cun dul go dtí an Róim
ó á iarrhaíodh ari an bhrápa é do feolaod go n-éirinn;
i annpriomh féidir leis an t-féadfaidh cuprí ríor ari na
tuiriaraiibh caithréimeada buaðaca a thug ré ó ceann ceann
na tíre as teagars as baileteadh as leasadh déiice
briéagsaaca ari lápi, as oibríuiseadh mionbhuití móra, as cupr
teampaill ari bun, as déanamh na milte ragart i na milte
manac i na milte ban-phágalta i dtíreoir gur fág ré
’na díaird i é as fágair bair, an ríor-éireideamh
phléamhuisce go daingean inr gac airde de’n oileán ro.

Ní h-e rín ámhaíc an rgeal atá ari aigse oírn ó innriunt daonibh inndiú. Tá eolur mait agairibh ari bhealaíodh phádraig i gcaorlfead éapam inndiú e. Ír é an riúd atá círeála róimh am agam inndiú ná an obairí o'fáidh phádraig i n-a thairb, eaglais na h-Eireann, o' inphíúcadh go cinninn i ar an inphíúcadh rón tuairim do tadhairt do cé an comáct o' Óis nár o'fórláir do bheit aige cún na h-oibre rín do théanam, i cé an gclóipe i an ghlacadh náic fórláir do bheit anois aige i Riocháct na hÉireann. Sin i an comhairle a tugann ari dTighearna pén dhuinn "o n-a dtoirítear i ír eadó aitneocáidh rív iad."

Δειπνος οντων της παραστασης
Ας φεασαιντ υδων αρι αν γευμα 'να η-οιθριζεαν
Τια 'ρα τραοσαλ τυγδαμιο ρα ηθελη πναιη ιη μιαν
Λειρ αον οβαιη μόρι τριοπλασιατα ρο ευρ αρι τιμάσαλ, ευηρ
1 γεάρ αν ερειθεατ ρο έραοθργδαοιλεαθ 1 ηλιριύην
ράγανας, νό τριοπλασιατα ρο ηλιαθαμάλαστα η ατηναθασ-
ταιντ 1 ηλιριύην θρυαρηλαίθεας, νό θητο μιαζαλτα ρο
ευρ αρι bun, γυριθ' ε αν μιντ α θεινεαν Σέ ηα φεαρ
εισιν ρο τοζαθ αμας η ταθηριατη η γιράτα ρο
θριονναθ θο ρλιγηρεας αιρ, η ανηρομ αν οβαιη μιν ρο
ευρ 'να εύραμ αιρ; η μιντ ειτε θε, ηα μέιτο 1 αν οβαιη

A círtear 'na círam air, Suib' ead i f mō an naomhacht
i na Spártá a bionn aige, i dtreo do rílfed, mura
mbeadh tuisgrint rriopradálta agat, Suib ar a ríuaim
fén i ar a chláibhtheacht fén do b' i an obair ó dhéanamh
aige.

I f mō roinnt atá againn ari an méid rín. I dtaoibh
na n-óirí phágalta níl aon tréo aict a bhfuil de tairbhe
i de maitreap déanta acu do'n cíne daonra leir na
céadtaibh bhuadaon. Oibreaca tairbheaca torcánla
buana gearamhaca i f ead iad, i d' a réir rín daoine
naomhacha diaðaramhla éar na beartaithe do b'eadh na
daointe a cír i ari bun iad. Ní baig de dhéanamh air rín a
n-dimhneaca do luadaí, mar atá Columbánus, Venedict,
Aibhistín, Domnic, Ignatiu, Phoinirriar.
Ag maectnamh d'ainm ari an gcumha'nár tairbheacaodh an
fhraimne i an Allemáin i ndáiríúin mór na nac iad iarras
i gscró na h-eaglaise, tá an ríod céadra le tabhairt
rá ndeara againn. Nuairí címíod toradh mór ó
tabhairt tuisgriont na nac roilí a comhluomh de neart do
bheit ann cun an torcá ron do tabhairt uairí, i ar an
gcumha gceadra ní h-aon iongnaodh inn a feicrind Suib
naomh i f mór cail ari naomhacht i ar comhacht na naomh
rá ndeara dor na ndáiríúnaibh rín géilleadh do'n
troidseal.

Ari an méid rín tuisgeann ríb anoir do roiléir, da
gcuimhealadh Dia roimh obair mór ari fad do cír ari
bun, obair a phágadh comh mór ron cun glóire Dé i cun
roclair do'n domhan ná beart a leithead o'obair na
mór le phágair i dtairn na h-eaglaise, Suib' e an ríod
a dhéanfar Sé ná fear éigin do ceardaod cun na h-oibre
rín, i sac aon trághar Spártá i naomhacht i raiðbhreag
rriopradálta i comhacht rriopradálta do b'fionnaod air
do flúinireas faillíring ionnuig do mbeadh pé 'na naomh

Slóirítarí comháctasach ar phróiseimeadach ag annroin é do chuir i mbun na h-oibhe rinn.

Ari an aothúair roin maectnusignisír ari an obair t'fág pádralais 'na díairí, eagslair na h-Eireann. Má címio go bhfuil eagslair na h-Eireann ari na h-eagslairíb is tioncharie, is tilre, is dúncharachtas, is toirtamhla, is mó oibhreann cún slóibile Dé ag cún rocair na cine daonra, fheadarbamh a rád go bhfuil pádralais comh mór de naomí le h-aon naomí eile dá aonairde caill, go bhfuil ré ari na naomáitíb is mó ghradam ag is mó comháct dá bhfuil i lártaír Dé agus ceapt dúninn dá bhris rinn aurrainm iondúir dá ríeir do éabhairt uibh, ag tumannas do bheis agusann ari tar éis aon naomí eile násc mór dá bhfuil i Riochácht Dé. "Ó n-a utóirítear is eað aitneocairí ríb iad."

Mai sléall ari eagslair na h-Eireann is mó aothúair molta fadaoirfeadó tairim inbhi, mai atá a slíle do chuir ari rinnreapair fáilte roimpi, a boíge do glacadair téi, a luaité do leat rí ari fud na tíre, a fadó do uibh rí 'na tobarí fearta do'n domhan mojl. Ní beag liom inbhiu dá tréitíráid do chuir ór ubh gcomháir, gan gceád áit, an fonn a uibh ailtí an chéirdeamh do gcairpeadh ari fud an domhain, ag gan tarma h-áit a tilre do claoíord rí leir an gceirdeamh i n-daimhdeóní fuilimhír ag foirfeigín.

Is searrí do uibh tumannas do h-Eireann i gceist an chéirdeamh nuairí glac truaigh iad do na náisiúnaití eile a uibh 'na Luisé i nDoréadaír na pagánachta. Leat 'rtísh do bheis mbliaodhnaibh agus gluaireadach 'na rluasgtairibh ó Cluain-Fearta ag ó Cluain Mic Noír ag ó Beancor ag ó Dair-mhaig ag ó n-a láin maimirtreasca eile agus cuir síos an fárrige amach ó chuanataibh na h-Eireann. Do bheit ar ag imteach

Táir fairsingse go tuisí an uairi rím fá mar atátar
 intiu, aict ní mar gheall ar éamhadtan an traoisail,
 aict éun pairbhúir an troifseil do leacád ar fud
 tionta eile. Pé ball' na dtéaróidir do rsgairidir riol
 an troifseil, do mhuinidir do'r na daonimh beart do
 déanamh dá réir, do éuiridir iad ó bheit ag rímacaí
 ag ríolladh a céile, d'áitíshidir oifigí gur Ú'e a lear
 bheit ríotéanta le n-a céile agus iomártach clúirtaitheasta
 agus iomártach nómhaimreasta do cleacsta, do éuiridir
 eaglaisí ag mainistrieadha ari bun. Do b' uatháras ari
 deineadair de chaithe inír gád áirítear de'n Eorpa. Do
 cuadarí ó chuaidh go dtí Inri Óige agus go dtí Tip na
 h-Ioruaidh. Do cuadarí ó bhearr go dtí an Iodáil. Do
 cuadarí roip go Tip fo Tuinn agus go dtí an Fhrainc agus
 go dtí an Allemáin agus go dtí an Aústráil. Ní raibh aon tir
 ó ceann ceann na h-Eorpa nár chugadair cuairt airí.
 Imblaodair a cùis céad agus a cùis ari trí fiáidh do éuir
 Colm Cille mainistri ari bun i n-Í. Ba éuma i n-
 Ionraí ag tábairt folair do phagánaibh na h-Alban.
 Annpoin do chas Colm Cille fá na Saranaí a chuaidh.
 Do éuir Aedan mainistri ari bun i Lindisfarne an
 imblaodair ba mór cail dá raibh juam i Sarana. Do
 mhuin Fhera an chriodeam dor na Saranaí a chuaidh.
 Agus d'fhuilteang lindreasta agus a lán bpráitíre 'na ceannta
 báir ari ron an chriodim i mears na Saranaí tiaj. Tá
 dúncais mór ra Fhrainc ari a dtuigtar bpráitán
 agus do b' bpráitíre Saeðearaca comhionmári ann
 an tréadaitheach n-aoir gur lean nóra na h-Éireann ann
 anuas go dtí an t-aonmáth aoi'r déag, agus tá a lán
 naomí Saeðearaca fá onóiri ann intiu féin. Timcheall
 na bliadána a ré céad do chaitheamh leatábhaithe
 agus Colmáin agus Soill comh mór ron le Ríg na
 Bfrainceac go dtus ré cead dónibh mainistrieadha do

Cuirí rúar i Lucrasit, ⁊ i n-Anasgrae, ⁊ i Bfóintéin, ⁊
 creibreamh na h-Eipeann ⁊ nóra na h-Eipeann do
 mhuineadh do muinntir na tíre rún. Um an dtaca ron
 rul a riab éan d'uaín ag Riocháct na bFiannaeas dul i
 neart ⁊ i Láirgeact bí baoish a bair uirlis ó fhuastail
 Seinte bPáigéanaea a bí tar éir teacht anoiri ag rlaodadh
 ⁊ ag arsain pé áit 'na dtagairdír. Sleisírs fiadair
 fiocháin do bheadh iad gan tmaisg gan tmaisiméil. Do
 bheadar leat 'rtall de'n Rian ⁊ an-Uile oppa cun
 bhrúigéite ipteas ag Riocháct na bFiannaeas ⁊ cun i do
 tpeargairt ⁊ cun reilbh na tíre do tógaínt cúca fém.
 Do cuij Chapleagne ⁊ Pépin cors leo ari fead
 tamall, aet i f é tuairim na rtáiridhe i f mó eolur ari
 an ríseal, ná gur mó an cors a cuij na bpráite Feide
 dealaca leo ná mar cuij aifim na bFiannaeas leo. Do
 cuij na céadta bpráite nEipeannaec an abha anonn
 díob ⁊ do tuisdair a n-aighidh go calma ciondá ari na
 daonimh fiadaine rún. Do leanasdar ag pléid leo, ⁊ ag
 cuij imprise oppa ⁊ úa nsgiorusád nó gur éipeadair
 d'fiacail oppa an creibreamh do glacád, ⁊ cuij fuita go
 rocasair rárta ⁊ an talamh do fhaothruigéad. Do
 cuij Colmán faoi ra Sbuabia, Gall ⁊ Fhiotalán ran Elbétia,
 Albrecht ra Túringia, Feapísal i Salzburg. Tá níor mó
 ná fíche maipréiseas nGaeidealac pá onóiri ra Seapimáin
 inndiu. Cum a tsairbeáint daoirb a lionmaipréiseas do bí
 na manais Eipeannaeca ran Allemáin ⁊ ran Aistriú ní
 beag liom a ráid go riab ran deicmeadh náoiri ré cinn
 d'éas de mainipréiseacail Eipeannaeca ran Íatharua, ⁊
 cúnig cinn d'éas acu ran Alfarra ⁊ tré cinn acu ra Túringia.
 Do bheadh Áirpeann i n-onóiri do pádrais ⁊ Áirpeann i
 n-onóiri do Óruigéid úa leigearaí imp gac easlair ari
 fud na Fianne ⁊ na Seapimáine ari feadh mile bliadán.
 Dob' rún é dálta na h-Iodáile leir. Tá onóiri úa

éabhairt inndiu rian 1oibhl do éinig naomhaibh fíchead de naomhaibh na h-Éireann.

Buaideann an pháirt rian de gairid na h-Éireann ar gach aon pháirt eile. Ní raibh Éire píomh ó rian i leith comh h-árd clú comh bhríosmáraí réim, comh uafar mian. Tógaann rian an ceo dár gceoilrde ñeit ag maectnaimh ari an airmíri rian. Iar mór an ceann-ruar dúninn léigeanamh maraí gheall air. Acht fóiríor! do táinig a malaírt de gheal ari Éirinn tar éis tamall. Le linn na gceadta bliadán níor theagh dí a raibh de mí-áth ag gábháil dí féin gan ñeit ag cuijmear ari maiticear do déanamh do'n ñfeapar tall. Acht inír an naomhaibh h-aosair déag, an aosair leo gábh éorainn, do mheaduis ari an mí-áth ag an gceamhachtan. Níor mí-áth go dtí é. Do táinig an t-oírlar mór ag an gortá ag an fiaothar ag curi gíomh ag gáiread ari na daoiniú. Do táinig dhoic-ðúligré Saorana ag buaile fíad ari an oírlar ag ari an ñfiaothar le méid a leirír ñfíor ag a n-éirílis. Do lean na Saoranais ag na daoine iarracha eile a bhi i n-Éirinn ari ñeit ag ruagadh muinntíre na h-Éireann ari feilid na h-Éireann, ag ñdá ñtiomaint ari na fáiríisíb fuaraí, an chuid acu ná fuairí ñar de'n gortá, ag tár a mian air, maraí rian bliaudain oíche gcead déag a cùis ag daéad do bhi náoi míliúm daoine i n-Éirinn ag ní fionn a leat ron inndiu ann. Do éadaír na daoine boéta anonn go h-Amherioise ag go h-Australia i na miltíb. Anngroin an obair a ñeim Éire fad ó ari maitice le muinntíre na ñfíainne ag na ñeapáinne ní baoghaí ná suí ñeim rí a comhphrom o' obair ari maitice le n-a daonaiú boéta fíad tar éar. Do éuirí rí na milte ragart ag na milte banchasalta ari a lóis ag tábairt racfíainntí naomhaibh na h-eaglaise ñdibh ag déanamh gácha círíamh díobh rapi a gcaillleáintí a gceirdeamh ag a gceáibhleact. Ba mór an gábháil a bhi acu le congnamh agus iad i ñfíor ó Éirinn i

measg Daoine ná rialb beann acu ar Óis a lá aí an Easglair. Níor u' fada go rialb easglairí i gceartlanna agus go ríosúleanna ód a dtógsaint ag na dteorairíibh riu mar do chuireadair le céile go rial pláiteamhail éin an Chriostach agus go bhríoshtáir beo. Níl aon dreanamh fá luinge na gréine ír lusga chuireann rréir gan Chriosteach agus reilbhír Dé ná muinntir Ameiricá. Ír cuma leo an domhan acht go mbeadh rial ag bailliusád airgead agus loigr pléiríúir. Dásgánais ír ead a bhrúimhíor acht gan an ainnm do bhecht oifra. Ír dósca go mbeadh luinge Dé imtigthe a feidhm agus cumháne pádán agus a measc turra mbeadh na h-Eireannais do bhecht ann. Acht ag feacáint ari na h-Eireannaisibh dóbh agus tadhairt onóra agus ariúlaimhe do Óis, agus tadhairt aithe do ghnótaibh an Chriostach, agus cleacáth geantáintheachta agus macántachta agus deasg-úear do chioradh an Chriostach, téirdéann an deasg-fompla i bhfeidhm oifra agus cumháne dóbh go bhrúil Óis ann, agus ceapct bhecht umhaí da luinge. Tá na milte Daoine annaibh tall ari chuaich anal na h-Eireannais fúthá comh móri rionn agus tréigseadair a náisiún-úearáda ná a ghearrdeach bhréaghasach agus tadhairt iarrteasach gan Easglair Rómánais.

Ír móri an truaig liom go bhrúil aoninne do muinntir na h-Eireann tall i ndamáinuoca ná i n-aon áit eile leat' r tuisí d'Éirinn féin. Ír móri atá Éire éin deiridh agus éagstuair na ndaoine atá imtigthe. Ír truaig earráide an imteasach tar éis riabhlaise do bhecht ari riubhal go tiuisk róir féin, mar ní gábaod é, agus é leas na h-Eireann agus leas na ndaoine féin riabhlainta raibh, agus tá ré do cheanásal oifriann go léiri eorcas do chur leir an imteasach rionn ari gáde aon trághar cuma. Acht, ó'r riud é go bhrúil riomhthóir ariúlraomhach tar éis chur

phúca éall i fóibri an t-aobhaí círeidreamha agus an t-aobhaí mórládla d'úininn iad do bheirt agus neánaíonn na h-oibreacha a thairneann a rinnreapar fad ó ari phúca na h-Eorpa, agus leacáadh ghlóríleadh Dé agus phádraig óil an círeidreamha, na nuaime tuaithe le n-a ndeaigh-fompla, agus na phágairt le n-a nuaimeasgar. Is amhlaoibh atá an phádraig ní h-amhlaoibh i n-Ameríciúoca acht i n-Australia agus i Canada agus Argentina agus Sasanach.

Ní baile an méid rín éunn a chuir i n-a lúisge oifriais a feabhar do dhéanamh Eagslair Phádraig ghlóríleadh Dé agus tairbhé na cine daonoda do chuir éunn cinn. Tábharrfaidh mé aonair pháin i dtarlaína phúca de'm phádraig, ré rín a thírle do chlaoiúil Eagslair Phádraig leir an gceireidreamh agus go minnúidh pian, marí ní fhail aon tréit eile d'áit tréitíbh i fóibri atá marí uimhíodar agairinn ari an mórládacht nári b'fholáir do bheirt agus Phádraig a chuir ari bun i.

Tá difriúiseachtaí mór i roinnt an gcumha 'nári glac muinntearai na h-Eireann leir an gceireidreamh agus an cumha 'nári glac gáe aon náisiún eile leir. Is iur gáe thír eile ní marí acht doicheadair agus doicteiscear ionadh teacstaíriúil an tróigheáil. Do cuipeadaí an chuid i fóibri ari éunn báir, ná do tiomáineadaí ari an dtír iad. Annpoidh do chagair tuisleadaí acu go neamh-eagslach agus imirct a n-anamha gan obair go dtí gúri éipisí leis tarsi éir a lán gaochtair agus duairí agus tuisleáide an Eagslair do chuir ari bun diaidh ari nuaireáid. Níor marí rín d'Eíriann. Ní tuisleáide comhairle agus anáil Phádraig fá muinntír na h-Eireann, d'áit aitphbeáint d'óis a feabhar do b'í an phiosc-círeidreamh phreascar a gceireidreamh bhréasach, ná glacadair go buirdéadach beannáctas leir. Is é an chúir a b'í acu leir rín na gúribh é toil Dé—míle buirdéasach le n-a ainnseáint do náisiúnóis na h-Eireann géilleathanamhain chuaidh phada d'imirct uirbhí gan aithrisí a b'í le teacht,

Nuaip taimis a lá do b'í rí ollamh. Is mó gairpleann-
amhainn d'fhlainns an eaglais i dtíorthaibh eile. Dáit—do
réisí mar aothairgheann ríomhobhóní Í Sarana fénim, cùrp
i gceár an Doctuair Johnson—níl aon gairpleannamhain
dá phairb ann ó fiúr-thorac an domhain aibh fiú do éirí i
gcomórtar leis an ngeairpleannamhain gur fhaidh éri tuinni-
tear tríd, ar neart miorcuisre ag malluitigcheasta ag
Sanguine ag aibh fadó amhríre. Dá mb'íad na h-Imprírí
Rómánaiseach fénim iad, ní phabadaí comh minneasé ná comh
fhuathmair ná comh fiochmair agus na Saranais cun tuinni-
tear na h-Eireann. Ar feadh dá céad bliadán níos
mhaoluisí ar an Ufhuat, níos claochluisí ar an miorcuisir
níos lusloisí ar an ngeansuid.

1 Utorac bára do tainis aicme an clairidim. Do cuiresed Gairmgoile amach ná rai b' de céad ag aoinne gnótaí en chreidim catoilicis do cleacataó, acht go rai b' ré d'fiacail ari an uile duine an fean-chreideamh do feanaó i glacaó leir an gcreideamh ngallda. An t-e nár séill do'n dulge do cuireasd fineáil ari. Nuairi beirtí ari fagairt i p' é a b' i n-áiríseadh ós ná é do céaraó ari gád aon trághar cuma ari dtúir, i annróin é do chrocaó, i raja mbeadh an anal tairiamhse aige, a ériodé i a inneacha do rímacait amach ari a éorr. Do b' i an céaraó i an crocaó i an rísiúrráil i an t-éigileas ari riúbal go tuis ari fud na tíre. Do b' fuat do'n chreideamh ag rímucaó na Saranaé éin na h-oibre, acht b' iud eile dá rímucaó cuige leir, mógaireadé i bithearnaícar i aicme éin talman i éin rámhairt na

nGaeðeal do ghlacadh cúca féin. Do chuir an tráinnt leir an bhuat ḡ do chuir an buat leir an rainnt ḡ do chuir an buat ḡ an tráinnt i dtéannta a céile leir an bhoigréigean ḡ leir an mallurótheacht ḡ leir an mairí a b' Óá imírt ari tuinntír na h-Éireann. Acht ré ait, i gceomra an cearpa, nō ari an gscríobh, nō ari greadhán fána pléibhíl ḡ fána marbhaisibh d'óibh é, do fearf ari tuinntír iorú tinn ḡ fírl, iorú bhuachaillí ḡ caillini, iorú ós ḡ aorfa, iorú uafar ḡ ireal—do fearafadair go téiri an fóid san rtaonad gian gribhíocad. Níor meast ari a mireacásc acu acht do b'fearrfí leo gac a raibh de maoín tráosaltaí acu do gfaoilead uata ná Dia ḡ an círeideam do féanad.

O'éigisgeadair amach, do úineadair áirithe-iarraí acht ari chuing na h-aithneire do bogað d'óibh, do tróideadair go cnuaird ḡ go crioíða acht do bhriseadh an cat oifra i n-Atha-Óluim. Tamall'na d'isaird rinn do gseilleadair doir na Sarpanacailb ari comhgeall ná d'éanfaraidhe aon chuir ipteas ari a gscríofeadam. Do tuigeadar an gseallamaint rinn d'óibh acht iñ le coirp feill do tuigeadar d'óibh é, ḡ do torpnsgead ari ari an ngéarpleanaímai.

Dá oilear iad tuinntír an cláidimh ba feadct meara ná iad na bodaig a támuis i n-a n-ionad, bodaig na gansuinde ḡ an feill. Níor fead luict an cláidimh acht eagla o'imírt ari na ndaoimib, acht iñ é neartuis bodaig an feill ná gac d'fhoct-mian d'á bfuil i gscríofde an duine, éad ḡ formad, ḡ rainnt ḡ buat ḡ d'iosgaltar do féideadair fuaig imearg na ndaoine; reab, ḡ do b' obair níor diablairde ná rinn leagairgche amach acu. Dá mb' iad na deas-éigíte féin iad, an ghláð a b'ionn ag atáir nō ag matáir d'á gclóinn, an ghláð a b'ionn ag cloinn d'á n-aíthair ḡ d'á matáir, an ghláð a b'ionn ag duine do'n talam a támuis chuirg ó na feadct rinnfeair, an mórfadail

á bionn ag duine ar clú 7 ar réim a stípresa, an dún
 a bionn ag an duine i gcomáct i mears a comáiríon
 nó i neamh-ripleadóir nód i Úrfoighlum, do ceap muinn-
 tip Sarana rocair do baint ar na deas-éireachtaí
 go léiri éun muinntíre na h-Éireann dotheasait 7 do
 ghearrfaidh amach ó'n Úrfoigh-éireachta. Ní raibh te cead
 ag aon Catoiliceac feirfim talamh of ciomh luanach teicé
 rfillings picéad rian mbliaðain, ná leabhr of ciomh teicé
 mbliaðana picéad do beirt aige. Dá mbeadh capall of
 ciomh luanach cúnig brúnt ag Catoiliceac 7 Prototeríunac
 ós iarrfaidh aip, níor v' folair do ghearrfaidh leir.
 Aon buascail ós nód caillín ós a bheadh comh meatta 7
 glacaodh leir an ghearrdean níallida, do gheobaidh
 láistíreasach a mbeadh de talamh ag a n-atair. Ní
 raibh ré ceardúischt do'r na Catoiliceacait tadhairt-
 ruair catoiliceac do folairt dá scloinn i n-Éirinn
 ná iad do éirí tarj fairprise cúnig acht comh bheas, ná
 do bheadh fineáil 7 pianta tróroma i n-áiltíuscht éidíb dá
 ndeiniúidir.

Ionnur go mbeadh na daoine gan taca gan trótar
 gan congnamh gan cabair i n-am a gceathairt 7 a
 riachtanair do cuipeadórlischt uathúlraí 7 Úrfeidhm
 i gcoinniu ná rásairt. Do muasadh amach ar an
 dtír iad 7 do b'ruim mór aifrigid le fágair
 ag an t-eaglaisíopeadórr oppa dá bfillidh. Aéit
 d'filleadair 7 i'r'mó duine aici gábaodh 7 é ag leiséam
 an Aliprinn nód ag eirteasct faoiridhne i dtír éigin
 polaingtísg nód i bpluaír éigin uaisneis nód i mears na
 pleibhte 7 do cuipeadórlis éun báir iad—ní fiú ead é a
 lion—gan tmuas gan tarpe.

Ná b'ioth aon phioc dá mearbhail oppraitib. Ná beirfud
 liubh gur dulischté gan eirteasct gan cuir i Úrfeidhm na dulischté
 rin. Tá cúnntairí cíumhne agaunn ari an ngrá a b'.

ár riúsháil ag na bheirteannaisí inír na cíurteannaisí i mbáile Átha Cliath ár feadó na h-ainmíre rín, agus do réir na scúnntairí rín do bhoíodh na Phrotéartúnaísh ag cur na dligéis riámh ag corróidé ari a gcomúinphrannaísh Catoiliceach ari innínn a gcuirid talman do baint díobh. Dá dtuigean ionlaine na h-oibhre, do b'eadó gnoth de'n trásgar ron.

A bhí aitíre a' chroírde iptis, do cheir glan ari an nGangsúir agus an bpeall comh maist agus do cheir ari an scláirdeamh agus an gcaimdeabha. Do chuaidh de mhuinntir Sarana oifear agus crochád do baint ari an gcairteáin dtéagairteata dtacácas a chuir phádrais ari bun.

Na ndíriúin eile ari éas náomh eile an chreidreamh óidibh, tá an chreidreamh cupraí i leat-taoibh agus a lán acu. D'imir eagsla oifradh, nód do chuir dúníl i n-ainmleas iad, nód do táinig tuighe oifradh ó beirt ag cleachtadh na ndeaghsúear agus i ndeireadh báis do ceapadair gúrlamhaint leir an gcreidreamh. B'férdirí go bhfuil riad buairdóte go maist leir an gceapadair ron. B'férdirí guri feapadh iad é ari a lán cumáis. B'férdirí go bhfuil a n-ainm i n-áirítear le méid a gcomácta, agus a réime agus a ngrádaim agus fairobhur agus leiginn. Acht bionn dá innriant ari gáidh gheal. Ír ruairítear leis an tamall a chaitéann an duine ari an raoisgal ro reacair an tseimhre a chaitéidh ré ari an raoisgal eile, agus ír é an gheal céadna agus na ndíriúnaísh é. Dá mbéirdir 'na reagair ari feadó mite bliadán ní beadh rian méid rín acht neamhnuidh reacair an fáidh airmíre beiridh riad ari an raoisgal eile. Cuipr i gcair Impire nód Rí a mbeadh grádaim agus comáctear bárr aige acht é do beirt 'na chuirpreatas maliúise. Dá mbeadh aingseal ag maecthamh ari beacair an ríos ron cad é an meacar, ír doisibh, a beadh aige air? Ír ari éigse

Úair tianbhraoibh ré fá ndearaí an Spriodam ná an comáist le méid an mhaidh ór agus donasair. Ír é a ceapfaidh ré ná Suilbheap mís-fórtúnaí tuibhaitheas ór fad é. Ár an scuma scéasaithe piogácht ná náisiún dá lionmhaireasct é, agus láidirleasct é acht amháin failliúge do théanamh i gceipibh Dé, i nolisge Dé, cao é an meap ír d'óisigh liub a bheathas agus Dia air—ní h-easád, acht ag aonúne ambeadh tuisfeartas ceapta ann. Ír é a ceapfaidh ré ná suilbheap náisiún rú spás mí-áthmaírasc bhruigthe bárgsuigthe é. Míorú fiu leir ré rónar a bheathas ann anois, d'áirítear, agus an donasair atá roimhí ór an traoisai eile. Dá bhfuil rín mór bhreiteannais-mhír an ríseal maraí ír ceapta, agus cuimhneamh ór an traoisai eile—an t-aon traoisai amháin suilbheap rú spás i n-aon éorí do taibhaithe air—címír go roilleáil suilbheap le páid Riocháct Sarana, agus leiticeád, suilbheap rú spás, agus suilbheap rú spás é a comáist, suilbheap an phróiseasct tuibhaitheasct iad a muinntir, acht i dtaoibh na h-Eireann, suilbheap Láidirí lionmhaír fairsing, go bhfuil comáist agus Spriodam agus clú agus raiðbhreap agus leigeanann aici tairisí náisiún eile ná mó, agus an aothúar rón suilbheap i mórðaile agus bhrónaí do bheit agairí aistí.

Ír é pádraig fá ndearaí i bheit amhlaidh.

A phobail óilír, ír cuimhín liubh an focal úd a tóisí ar mairiú text “ar a dtóiríteáil ír eaó aitneocairí ríbh iad” agus ír cuimhín liubh an bhrú agus baineasair ór, ré rín, dá méid an obair ír mian le Dia do théanamh cún a ghlóríre péim agus cún rocaír na cine daonna, suilbheap eadair ír naomhá agus comáctaithe an feapair a tóisíann Sé chun. Ná fuil ré ceapta agairí anois a páid go Láidirí go bhfuil pádraig ór na naomháibh ír mó ghlóríre agus aoiríde péim dá bhfuil i láitítear Dé, go bhfuil comáist tairisí ná bcairptair aige cún imprise air aír rón le Dia, agus cún rinn do éoraint air sac aon traoisair dhoicimír agus sac aon traoisair dhoisílála.

Ó d' mba iurad é nári b' Éireannais i n-aon cōr fírinne acht
Piarannais nó Seapánais níosí b' feairí iurad a théan-
faimír ná ári n-actéimisi do éuri rúar éin párdais,
acht ír móide i Úfraid ír ceapit dúninn muimíshín γ ionn-
taoisib dotheat agairn ar nuairí ír é ári n-actair é.

Ír eagair liom dámháis go Úfrail a lán Éireannais ann
—go mór-mór an éuid acu ná fuil taitise acu ari
teangeann na h-Éireann—teanga párdais—ná tuiginn
riod o'ondírí do ó ceann ceann na bhuachaill acht b'férdirí
reamprios do caiteamh gac le féile párdais. Ma
imríseann tubairtí oifris, ná mā bionn buachaillit aighe
as goilleamaint oifris ní ari párdais éumhinniseann
riod i n-aon cōr, acht ír dóisí liom gur ari Antoní ná
ari Úinrent ná ari Seiríord ná ari Stanislás ná ari naomí
éigín eile nád iad éireann riad comaircē a n-anamia.
Ní fuilim dá rád nád ceapit dóibh gurde éin na naomí
ron. Ír fada uaim é. Acht ír é aitheirum γ deirum go
láidir é, nád ceapit dúninn dearmhad do théanamh ari ári
naomhaibh féin γ go mór-mór ari párdais ári n-actair, an
naomí ír dual γ ír dučeas dúninn, an naomí a chéidis gac
a phaisib de maoinean faozalta aighe éin teadáit anall éusgáinn,
an naomí a thain Cíostairdte dínn le h-allur a
cháim γ le h-úrnaisce a chroide, an naomí a lean ari duib-
céalaean γ as fhor-úrnaisce γ as iomlairgáil le
h-ainseal Dé ná go Úfrail ré o Óra ná caillfeadh Éire
an chleireamh go theo, γ an naomí atá, fá marí atáim tar
éir a chuirbeáint daoisib inndiu, ari na naomhaibh ír gile
glórige, ír doiríde gíradam ír mó comácht dá Úfrail i
n-uactar na Úfhlaitheas truaí.

“Láimhbeartach.”

= Seoram ó Callanán =

n. p. Désidon

Do ríomha i mbéarla.

D. G. C.

Dairtuis i nGaeilge.

báile, áta cliaic :

— oifis "an teachtaire éireannais."

— pininn a luac. —

Leabharán le FÁSAIL I DTÍS AN CHIMTÍN

ro.

BEART **S**EATAIRÍ.

"LÁIM BEARTAÍC" DO SCRIOB.

pinginn a luac.

Le fásgair sac pláite fearna!

CIMTÍN Ó CROÍDE NEAMHCA FORA.

le fásgair i dtopaíc sac tmeas miora or
Eanair ro.

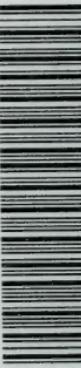
Réalt 'fan bliadain, raoi tuisí an bpost a luac.

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 10 02 12 007 6